

Welkom in de jungle van gesubsidieerde kunst

Van onze medewerker
Geert van de Wetering

ROTTERDAM

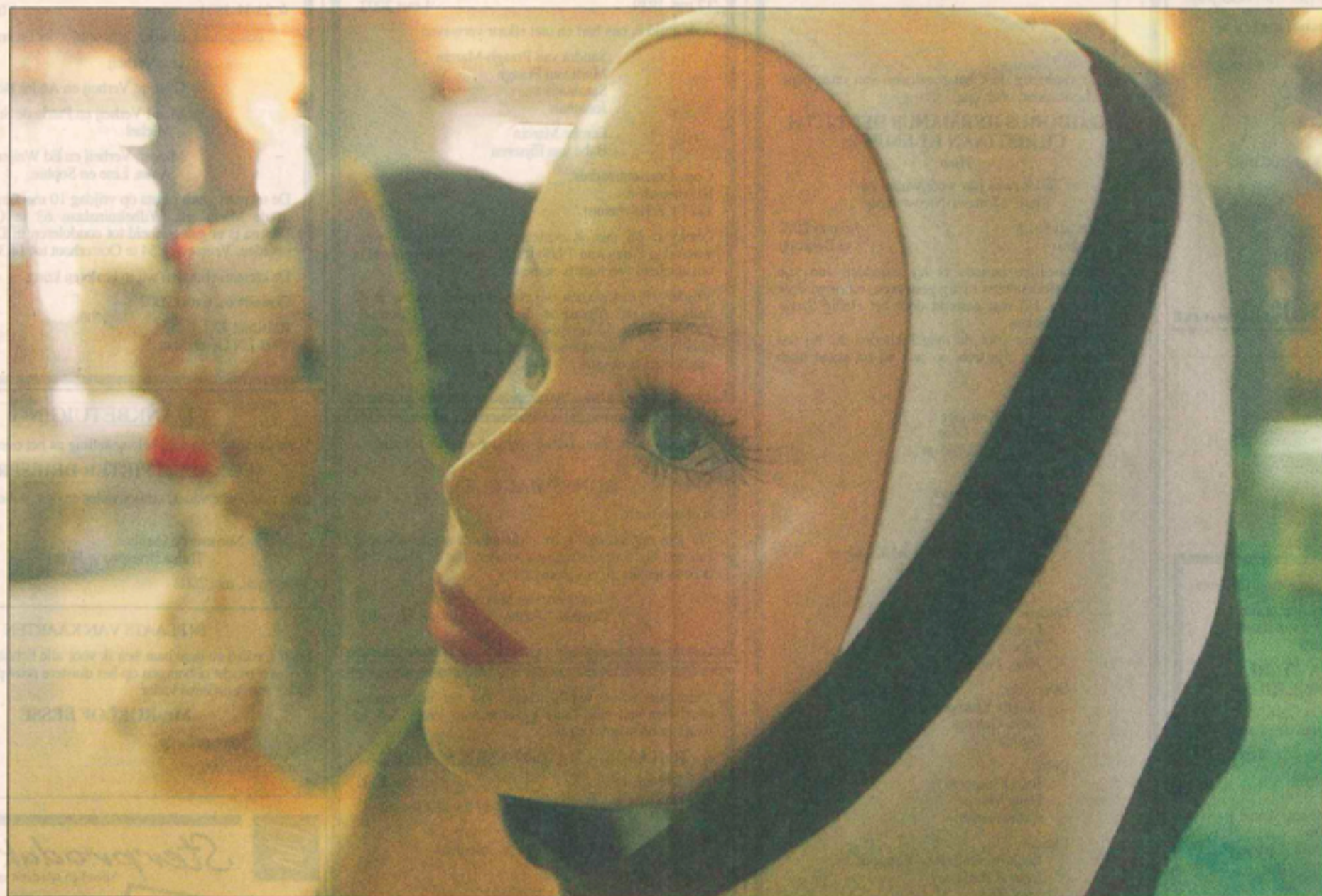
Laat niemand meer aankomen met het verwijt dat kunst alleen nog over kunst zelf gaat. De chronische zelfreflectie is ten einde. Het bewijs is te zien op de tentoonstelling Commitment in Las Palmas. In deze Rotterdamse havenloods is werk te zien van meer dan honderd kunstenaars, vormgevers en architecten die in de afgelopen drie jaar subsidie hebben gekregen van het Fonds voor beeldende kunsten, vormgeving en bouwkunst. Dit overheidsfonds stelt zich ten doel de kwaliteit van het artistieke klimaat in Nederland te bevorderen. Commitment laat zien waaraan het geld is besteed.

Bij binnenkomst bekruipt je het gevoel dat je op een presentatie van scholieren bent beland, zo'n gelegenheid waarop ouders kunnen komen kijken naar wat hun puber heeft uitgespookt tijdens de lessen tekenen en handvaardigheid. De ruimte is op het eerste gezicht een enorme chaos van de meest uiteenlopende artistieke uitingen. De ongelakte houten schotten die nog enige orde moeten scheppen, versterken dat provisorische karakter alleen maar.

Toch werkt dat heel sympathiek. Even geen quasi-diepzinnige, doorwrochte expositie waarin de kunstwerken 'een dialectische dialoog' moeten aangaan, waarin de kunstwerken 'in context met elkaar bla, bla, bla'. Nee, gewoon: welkom in de jungle.

Er is veel, heel veel te zien. Video's van kunstenaars als Joost Conijn en Julika Rudelius, foto's van internationaal aan de weg timmerende fotografen als Celine van Balen en Desiree Dolron. En ja, er zijn ook schilderijen, een paar, waarvan Wouter van Riesens gigantische zelfportret wel het meest in het oog springt.

De toegepaste kunsten zijn ruimschoots vertegenwoordigd met onder andere drukwerk van grafisch vormgever Jop van Benekom, sieraden van Chequita Nahar en kledingontwerpen van Cindy van den Bremen. En alsof

Sporthoofddoekjes van ontwerpster Cindy van den Bremen op de tentoonstelling Commitment in Las Palmas.

FOTO SERGE LUGTENBERG

dat nog niet genoeg was, mochten eveneens een aantal architecten hun projecten presenteren. Als het Fonds met deze tentoonstelling de breedte van zijn bestedingspatroon wilde illustreren, dan is het in die opzet geslaagd.

Samensteller Edwin Janssen had de ondankbare taak om uit het enorme aanbod van meer dan

1800 gegadigden een tentoonstelling te destilleren. Dat levert soms wat obligate combinaties op. Zo liet een aantal deelnemers zich inspireren door het fenomeen macht. De creaties van modeontwerper Oscar Suleyman (duidelijk geënt op het stereotype uniform van de Zuid-Amerikaanse dictator, met medailles en al), worden

geflankeerd door een foto van Hester Oerlemans met daarop een zakenman die pist in de tank van een enorme Mercedes, statussymbool bij uitstek, en Ronald Ophuis schilderij waarop we een concentratiekampbewoner zien, uiteraard het slachtoffer van de macht die corrumpert.

Veel hedendaagse kunstenaars

lijken een stelletje barmhartige Samaritanen waarvan het Leger des Heils nog wat kan leren. Immers, sociale structuren van stads wijken moeten verbeterd worden (Jeanne van Heeswijk), de eenzaamheid van burgers bestreden (Alicia Framis), ontmoetingen tussen mensen geforceerd (Bik van der Pol) en organisaties door-

gelicht op hun bedrijfscultuur (Orgacom). De vraag of dit kunst is, verraadt wellicht een achterhaalde kunststopvatting, maar de vraag naar de mission statement wordt dan wel legitiem. U wilt goede daden verrichten en dat presenteren als kunst, geen probleem. Maar als uw missie mislukt, dan is het oordeel hard doch

rechtvaardig: u maakt slecht kunst. Eerlijk is eerlijk. Het feit dat u kunstenaar bent ontslaat u niet van uw verplichting, van uw commitment en kunt u evenmin als verzachtende omstandigheid aanvoeren.

Hoewel het totaal aan subsidies dat jaarlijks wordt uitgekeerd een schijntje is vergeleken bij de kosten van een destructief kunststukje als de Joint Strike Fighter vormt deze vlootshow van het Fonds een ideale aanleiding voor een discussie over het subsidiesysteem. Zo valt op de deelname van Joep van Lieshout en zijn discipelen het nodige af te dingen. Van Lieshout predikt en belijdt al jaren zelfredzaamheid en bouwde daartoe zelfs zijn eigen kibboets (AvL-Ville). Het mag dan op zijn minst vreemd genoemd worden dat hij zijn hand ophoudt bij het Fonds. Nog vreemder is dat zijn subsidieaanvraag wordt gehonoreerd.

Wie wat dat betreft ook achterwege had kunnen blijven is Gijs Müller. Dit alter-ego zonder ego gaat door het leven als Uw nieuwste vriend. Via een website kun je je aanmelden als vriend. Het project is in het beste geval ludieke filantropie, maar je vraagt je af waar die subsidie voor dient. Vrienden maken is toch gratis.

Gesubsidieerde kunst, volgens de een is het de dood in de pot, volgens de ander een levensvoorwaarde voor een progressief kunstklimaat. Uitvreter Mark Bijl betuigt met flair zijn dank aan zijn geldschietter. Op de tentoonstelling hangt een enorme foto van zijn grote, ronde buik waarop met handschriftletters staat getoeterd: 'deze buik werd mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor de Beeldende Kunsten'. Naast de buik zijn hand die een blikje Heineken vasthoudt. Dankzij het Fonds konden kunstenaars als Bijl afrekenen, niet alleen hun bier, maar ook met de identiteitscrisis waarin de kunst een tijdlang verkeerde. Commitment toont dit uitbundig.

Commitment - Een keuze uit drie jaar Fonds BKVB. Las Palmas, Wilhelmakade 66, Rotterdam, t/m 20 mei, 11-18 uur.